

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE
O SUKOBU INTERESA

BROJ: 7M-U-1492-OT-12/15-03-1

PRIMLJENO: NEPOSREDNO - PREDANO POŠTI

..... dana 24.04.2015. 20.....

Omot u privitku. Prirjevaka 1. Priloga .....

REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU
OSOBNIH PODATAKA

Klasa: UP/I-041-02/15-01/30

Urbroj: 567-02/01-15-01

Zagreb, 20.travnja 2015.

Agencija za zaštitu osobnih podataka na temelju članka 32. stavka 1. podstavka 4. i članka 34. st. 1. t. 1. Zakona o zaštiti osobnih podataka ("Narodne novine" broj 106/12-pročišćeni tekst), u postupku utvrđivanja povrede prava na zaštitu osobnih podatka po službenoj dužnosti, donosi sljedeće

RJEŠENJE

1. Utvrđuje se da je javnim objavljivanjem osobnih podataka dužnosnika u prekomjernom opsegu na mrežnim (web) stranicama Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa <https://www.sukobinteresa.hr.../imovinsko-stanje-duzносника-ime-prezime> putem obrasca „Izvješće o imovinskom stanju dužnosnika“, prvenstveno u dijelu koji se odnosi na njihovu privatnost: **bračno stanje, podaci o broju djece ili činjenici neimanja djece, podaci o neto iznosu plaće dužnosnika iz prethodnog zaposlenja, dio podataka o kreditnim zaduženjima dužnosnika prije stupanja na dužnost** (naziv institucije kod koje je kredit ostvaren rok otplate), došlo do povrede članka 6. i 7. Zakona o zaštiti osobnih podataka.
2. Utvrđuje se da prilikom objave osobnih podataka na web stranicama Povjerenstva za sprječavanje sukoba interesa nisu poduzete odgovarajuće tehničke mjere zaštite podataka te da su zbog navedenog propusta Povjerenstva osobni podaci dužnosnika postali dostupni globalno svjetskoj javnosti, čime je došlo do povrede članka 18. Zakona o zaštiti osobnih podataka.
3. Zabranjuje se Povjerenstvu za odlučivanje o sukobu interesa javna objava osobnih podataka dužnosnika na web stranicama Povjerenstva u opsegu navedenom iz t. 1. Rješenja i činjenje javno dostupnim navedenih podataka putem internetskih tražilica.

4. Nalaže se Povjerenstvu za odlučivanje o sukobu interesa brisanje osobnih podataka navedenih u t. 1. Rješenja sa internetskih stranica Povjerenstva, kao i poduzimanje odgovarajućih tehničkih mjera zaštite kako bi se spriječilo pregledavanje podataka putem internetskih tražilica te o poduzetim mjerama obavijestiti Agenciju za zaštitu osobnih podataka.
5. Određuje se rok od 8 dana za postupanje po t. 3. izreke Rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

Agencija za zaštitu osobnih podataka je slijedom brojnih upita vezanih uz javnu dostupnost osobnih podataka dužnosnika uporabom internetskog pretraživača Google izvršila nadzor nad objavom osobnih podataka na internetskim stranicama Povjerenstva za sprječavanje sukoba interesa (dalje u tekstu:Povjerenstvo) u svrhu utvrđivanja opsega i sadržaja osobnih podataka koje je Povjerenstvo javno objavilo putem obrasca „ Izvješće o imovinskom stanju dužnosnika“, kao i u svrhu poduzimanja odgovarajućih mjera zaštite podataka od moguće zloupornabe.

Nadzornim aktivnostima ove Agencije po službenoj dužnosti, posebice odnosno na javnu dostupnost osobnih podataka dužnosnika uporabom internetskog pretraživača Google te opsega sadržaja osobnih podataka unutar dobivenih rezultata, utvrđeno je sljedeće:

Upisom imena i prezimena osobe koja ima status dužnosnika u internetski pretraživač Google i pokretanjem pretraživanja isti prikazuje rezultat strukture „ *Ime Prezime*-Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa“ koja se odnosi na internetsku stranicu <https://www.sukobinteresa.hr/.../imovinsko-stanje-duznosnika-ime-prezime> .

Odabirom rezultata „Ime i prezime-Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa“ utvrđeno je da se otvara internetska stranica www.sukobinteresa.hr/.../imovinsko-stanje-duznosnika-ime-prezime sa sadržajem „Imovinsko stanje dužnosnika-ime-prezime“ i Pojedinačna izvješća o imovinskom stanju dužnosnika „u starom PDF formatu“.

- Odabirom sadržaja „Izvješće o imovinskom stanju dužnosnika –*Ime Prezime*–(u PDF formatu) otvara se obrazac i sadržaj koji se odnosi na imovinsko stanje konkretnog dužnosnika s predviđenim poljima za upis podataka kako slijedi: vrsta kartice i datum zaprimanja;
- PODACI O DUŽNOSNIKU: ime i prezime, stručna spremna, zvanje, stranačka pripadnost, bračni status, broj djece, prebivalište;
- PODACI O DUŽNOSTI: dužnost, institucija, sjedište ureda, službeni telefon/fax, službeni e-mail, početak mandata, način obnašanja dužnosti, iznos plaće/naknade (bruto/neto);
- PODACI O DRUGOJ DUŽNOSTI

- IZNOS PLAĆE DUŽNOSNIKA NA GODIŠNJOJ RAZINI - ZBROJ MJESEČNIH PLAĆA NA GODIŠNJOJ RAZINI, UVEĆAN ZA NAGRADE I DRUGE ISPLATE POSLODAVCA KOD KOJEG SE OSTVARUJE DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA: neto, bruto, godišnji bonus %, nagrada od dobiti tvrtke;
- IZNOS PLAĆE BRAČNOG DRUGA DUŽNOSNIKA NA GODIŠNJOJ RAZINI - ZBROJ MJESEČNIH PLAĆA NA GODIŠNJOJ RAZINI, UVEĆAN ZA NAGRADE I DRUGE ISPLATE POSLODAVCA KOD KOJEG SE OSTVARUJE DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA: neto, bruto, godišnji bonus %, nagrada od dobiti tvrtke;
- PODACI O DRUGIM POSLOVIMA DUŽNOSNIKA: vrsta posla, naziv trgovackog društva ili institucije i OIB ili podaci o pravnoj ili fizičkoj osobi, sjedište, funkcija, razdoblje od - do, iznos isplaćenih neto primitaka na godišnjoj razini;
- PODACI O NEKRETNINAMA: vrsta, površina, mjesto, oblik prava vlasništva, način stjecanja, tržišna vrijednost;
- PODACI O POKRETNINAMA: vrsta, marka - tip, godina proizvodnje, oblik i prava, način stjecanja, tržišna vrijednost;
- PODACI O OSTALIM POKRETNINAMA: vrsta, marka - tip, godina proizvodnje, oblik i prava, način stjecanja, tržišna vrijednost;
- POPIS POSLOVNIH UDJELA I DIONICA U FONDOVIMA I TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA (VRIEJDOSNI PAPIRI I DR.): naziv tvrtke i OIB, sjedište, broj dionica - % udjela, nominalna vrijednost, oblik i prava, način stjecanja, prijenos prava na;
- POPIS NOVČANE KUNSKE ILI DEVIZNE ŠTEDNJE (AKO PREMAŠUJE JEDNOGODIŠNJI IZNOS NETO PRIHODA): iznos novčane štednje, oblik i prava, način stjecanja;
- POPIS DRUGIH PRIMITAKA PREMA VRSTAMA DOHOTKA NA GODIŠNJOJ RAZINI: vrsta dohotka, vrsta primitka, oblik i prava, iznos isplaćenih neto primitaka na godišnjoj razini;
- POPIS OBVEZA DUŽNOSNIKA: - KREDITI – POZAJMICE – DUGOVANJA – JAMSTVA I DR.: vrsta obveze, tip obveze, vjerovnik, iznos duga, valuta, godina zaduženja, rok vraćanja;
- NAPOMENA

Izvršenim uvidom na internetsku stranicu <https://www.sukobinteresa.hr/.../imovinsko-stanje-duznosnika-ime-prezime>, odnosno nadzorom i pretragom više rezultata dobivenih za osobe sa statusom dužnosnika te dalnjom pretragom/pregledom više pojedinačnih sadržaja obrasca „Izvješće o stanju dužnosnika“ utvrđena je javna dostupnost osobnih podataka dužnosnika koji se odnose na njihovu privatnost, između ostalog, podataka o bračnom statusu, podataka o broju djece, odnosno činjenici neimanja djece, podataka o neto iznosu plaće dužnosnika na godišnjoj razini (vezano uz navedene podatke o poslovima dužnosnika koje je obavljaо ili još uvijek obavlja) te podataka o obvezama dužnosnika (krediti, pozajmice, dugovanja, jamstva i dr.) sa konkretnim navodima podataka primjerice o kreditu, kreditnoj instituciji kod koje je kredit odobren(banci), iznosu i valuti duga, godini zaduženja i roku vraćanja.

Sukladno Zakonu o zaštiti osobnih podataka („Narodne novine“ broj,106/12-pročišćeni tekst; dalje u tekstu ZZOP) osobni podaci moraju se obrađivati pošteno i zakonito, što znači da za obradu osobnih podataka mora postojati zakonita svrha i

valjan pravni temelj. Navedenim Zakonom propisuju se načela zaštite osobnih podataka, a svrha zaštite osobnih podataka je zaštita privatnosti svakog pojedinca građanina u širem smislu, te zaštita njegovih prava i temeljnih sloboda. Temeljem ZZOP-a osigurana je zaštita svakoj fizičkoj osobi u Republici Hrvatskoj bez obzira na državljanstvo i prebivalište, vjersko ili političko uvjerenje, imovinu, rođenje, naobrazbu, društveni položaj ili druge osobine.

S tim u vezi, Agencija je dopisom Klasa:080-01/15-01/02, urbroj:567-02/01-15-01 dana 16. veljače 2015. godine zatražila očitovanje Povjerenstva vezano uz pravno uporište i zakonitu svrhu javne objave osobnih podataka dužnosnika u prekomjernom opsegu na web stranicama Povjerenstva, kao i očitovanje o razlozima nepoduzimanja odgovarajućih tehničkih mjera zaštite podataka prilikom objave takvih podataka, sve iz razloga što su navedeni podaci učinjeni javno dostupnima globalno svjetskoj javnosti, budući je njihova dostupnost omogućena putem internetske tražilice Google.

Povjerenstvo je dostavilo pisano očitovanje ovoj Agenciji dana 01. travnja 2015. godine u kojem navodi da je ono, između ostalog, nadležno za pokretanje postupka sukoba interesa i donošenje odluka o tome da li određeno djelovanje ili propust dužnosnika predstavlja povredu odredbi Zakona o sprječavanju sukoba interesa (dalje u tekstu: ZSSI), zatim za propisivanje obrazaca i ustrojavanje registra potrebnih radi primjene pojedinih odredbi ZSSI-a te za provjeru podataka iz izvješća o imovinskom stanju dužnosnika.

U svom očitovanju Povjerenstvo se poziva se na članak 8. ZSSI-a kojim je propisano da obrazac izvješća o imovinskom stanju dužnosnika utvrđuje Povjerenstvo, a što on mora sadržavati izričito je propisano samim Zakonom.

Povjerenstvo nadalje navodi da je člankom 8. ZSSI-a izričito propisano da su dužnosnici dužni podnijeti izvješće koje sadrži podatke o dužnosti koju obavljaju profesionalno ili neprofesionalno, o ostalim dužnostima koje obnašaju, odnosno djelatnostima koje obavljaju, o djelatnosti koju su obavljali neposredno prije stupanja na dužnost s podacima o svojoj imovini te imovini svoga bračnog ili izvanbračnog druga i malodorebne djece, sa stanjem na dan podnošenja izvješća.

Povjerenstvo također navodi da je člankom 8. ZSSI-a izričito propisano što je sve obuhvaćeno podacima o imovini dužnosnika. Podaci o naslijedenoj imovini dužnosnika obuhvaćaju podatke o vrsti i ukupnoj vrijednosti nasljedstva te podatke od koga je nasljedstvo naslijedeno. Podaci o stečenoj imovini dužnosnika obuhvaćaju podatke o nekretninama stečenim kupoprodajom, zamjenom, darovanjem, unošenjem i izuzimanjem nekretnina iz trgovackog društva, stečenim u postupku likvidacije ili stečaja, stečenim na temelju odluka suda ili drugog tijela, povratom imovine stečene u postupku denacionalizacije te na drugi način stečenim nekretninama od drugih osoba; podatke o pokretninama veće vrijednosti; poslovnim udjelima i dionicama u trgovackim društvima, podatke o udjelima u vlasništvu drugih poslovnih subjekata; podatke o novčanoj štednji

ako ona premašuje jednogodišnji iznos neto prihoda dužnosnika, podatke o dugovima, preuzetim jamstvima i ostalim obvezama ; podatke o dohotku od nesamostalnog rada, dohotku od samostalne djelatnosti, dohotku od imovine i imovinskih prava, dohotku od kapitala, dohotku od osiguranja i drugom dohotku, te podatke o primicima koji se ne smatraju dohotkom i primicima na koje se ne plaća porez na dohodak.

Povjerenstvo navodi da je člankom 8. st. 10. ZSSI-a izričito propisano da su navedeni podaci javni te se mogu objaviti bez suglasnosti dužnosnika, da je u skladu sa navedenim Povjerenstvo propisalo obrazac izvješća o imovinskom stanju dužnosnika, koji se počevši od 15. siječnja 2015. godine podnosi u elektroničkom obliku.

Nadalje Povjerenstvo ukazuje da nisu istiniti navodi iz dopisa Agencije u kojem se iznosi da su svi osobni podaci o dužnosnicima koji su sadržani u obrascu izvješća o imovinskom stanju a koji se putem obrasca izvješća prikupljaju od strane Povjerenstva, učinjeni javno dostupnima.

Povjerenstvo navodi da obrazac sadrži brojne osobne podatke koji se odnose na stanje dužnosnika, tako i na članove njegove obitelji o čijem imovinskom stanju je dužnosnik dužan izvještavati Povjerenstvo, poput osobnih identifikacijskih brojeva, adresa i drugih sličnih podataka potrebnih Povjerenstvu u postupku njihove provjere, ali takvi podaci nisu javno dostupni.

Isto tako Povjerenstvo navodi da se uvidom u obrazac izvješća može utvrditi da je kod svake rubrike podataka jasno naznačeno koji su podaci javni, a koji se podaci sukladno ZZOP-u javno ne objavljuju, iako ih je dužnosnik dužan prikazati ili se izjasniti da isti ne postoje.

Povjerenstvo isto tako ističe da u odnosu na zaštitu privatnosti odredbe ZSSI-a predstavljaju *lex specialis* za onaj krug fizičkih osoba koji je obuhvaćen pojmom dužnosnika, te se stoga na dužnosnike ne odnose ista pravila o zaštiti osobnih podataka koja su Zakonom o zaštiti osobnih podataka propisana za ostale građane.

Nadalje, Povjerenstvo navodi da su svi podaci iz izvješća o imovinskom statusu dužnosnika koji su javno objavljeni nužni za sprječavanje sukoba interesa ili za utvrđenje da povodom određenih okolnosti sukoba interesa nema, ili ga zbog nepostojanja određenih okolnosti niti ne može biti. Svi javno objavljeni podaci iz izvješća o imovinskom stanju dužnosnika, izravno su povezani s provjerom da li se dužnosnici pridržavaju obveza propisanih odredbama ZSSI-a koju, pored Povjerenstva kao nadležnog državnog tijela, provodi i zainteresirana javnost.

Vezano uz podatke o bračnom stanju, podatke o postojanju/nepostojanju djece, o broju djece Povjerenstvo navodi da je isto povezano s obvezom navođenja podataka o imovini na dan podnošenja izvješća iz razloga što se imovina dužnosnika ne iskazuje

zbirno kao „obiteljska“ imovina dužnosnika već kao imovina one fizičke osobe kome ona pripada, priroda i logika stvari nalaže da se, prethodno navođenju podataka o imovini, dužnosnik izjasni o članovima obitelji o čijem je imovinskom stanju dužnosnik dužan izvještavati Povjerenstvo, odnosno o činjenici nepostojanja takvih članova obitelji. Obzirom da tijekom trajanja obveza iz ZSSI-a može doći do promjena podataka o bračnom statusu, postojanju/nepostojanju djece i o broju djece, koje se odražavaju i na promjene u imovinskom stanju o kojima je dužnosnik dužan izvještavati Povjerenstvo, priroda i logika stvari nalaže da se usporedba i kontrola promjene podataka ne bi mogla izvršiti, ukoliko ne bi postojali jasno navedeni početni podaci.

Nadalje, Povjerenstvo navodi obzirom da izviješća o imovinskom stanju ne služe samo provjerama koje je uza svako podneseno izviješće dužno provesti Povjerenstvo, već i provjeri koju vrše građani, zbog koje je Zakonom i propisana javna objava izviješća, podaci o bračnom stanju, podaci o postojanju/nepostojanju djece, o broju djece, služe i radi provjere da li se slijedom postojanja ili nepostojanja ovih podataka dužnosnik našao u situaciji sukoba interesa, primjerice prilikom donošenja odluka o stupanju u poslovni odnos tijela vlasti u kojem obnaša javnu dužnost s poslovnim subjektom u vlasništvu člana obitelji, prilikom donošenja odluke o stupanju u radni odnos članova obitelji u tijelu u kojem dužnosnik obnaša javnu dužnost, odnosno prilikom donošenja drugih odluka iz svoje nadležnosti.

Isto tako, Povjerenstvo navodi da su definicije bračnog statusa o kojima se dužnosnik u izvješću javno izjašnjava, usuglašene s pojmovima koje priznaje pravni sustav Republike Hrvatske, odnosno sa pojmovima iz Obiteljskog zakona te drugih zakona poput Zakona o registriranom životnom partnerstvu.

Nadalje, vezano uz podatke o dohotku od samostalnog rada i nesamostalne djelatnosti Povjerenstvo navodi da su isti propisani kao javni podaci člankom 8. ZSSI-a. Također navode da je dohodak podatak koji u sebi sadrži podatak o neto plaći dužnosnika te podatke o plaćenim porezima, doprinosima i prirezima. Budući da je u izvješću dužnosnik dužan prikazati i podatke o štednji, ako ona premašuje jednogodišnji iznos neto prihoda dužnosnika, provjera da li se dužnosnik pridržavao obveze ne bi bila moguća ukoliko podatak o neto plaći ne bi bio iskazan. Povjerenstvo pojašnjava da su podaci o dugovima, preuzetim jamstvima i kreditnim zaduženjima, koje je dužnosnik preuzeo prije stupanja na dužnost, ZSSI-om propisani kao javni podaci.

Povjerenstvo posebno ističe da obrazac izvješća koji je na snazi od 15. siječnja 2015. godine ne sadrži podatke o neto plaći koju je dužnosnik ostvarivao kod poslodavca kod kojeg je dužnosnik bio zaposlen prije stupanja na javnu dužnost.

S obzirom da izviješća o imovinskom stanju dužnosnika predstavljaju preventivnu (etičku i administrativnu) mjeru popisanu radi djelotvornog sprječavanja sukoba interesa Povjerenstvo smatra da objavom osobnih podataka o bračnom stanju, postojanju/nepostojanju djece, broju djece, podataka o neto plaći dužnosnika te o

kreditnom zaduženju dužnosnika koja su postojala i prije stupanja na dužnost kao i podataka o prethodnom poslodavcu dužnosnika nije došlo do objave podataka u prekomjernom opsegu.

Nastavno na dostavljenoučitovanje Povjerenstva Agencija obrazlaže kako slijedi:

U smislu ZZOP-a obrada osobnih podataka podrazumijeva svaku radnju ili skup radnji na osobnim podacima, bilo automatskim sredstvima ili ne, između ostalog, prikupljanje, snimanje, objavljivanje i činjenje dostupnim osobnih podataka (čl. 2. st. 1. t. 2. ZZOP-a). Slijedom navedenog u konkretnom slučaju prikupljanje osobnih podataka dužnosnika i njihova daljna obrada, između ostalog, javno objavljivanje podataka od strane Povjerenstva, podliježu odredbama ZZOP-a.

Člankom 5. ZZOP-a propisano je da voditelj zbirke osobnih podataka, u konkretnom slučaju Povjerenstvo, osobne podatke smije obrađivati uz uvjete određene ZZOP-om i posebnim zakonima.

Člankom 7. ZZOP-a taksativno su navedeni pravni temelji za prikupljanje i daljnju obradu osobnih podataka, između ostalog, osobni podaci mogu se prikupljati i dalje obrađivati uz privolu osobe o čijim se podacima radi, u slučajevima određenim zakonom, ako je obrada podataka nužna radi ispunjenja zadatka koji se izvršavaju u javnom interesu ili u izvršavanju javnih ovlasti koje ima voditelj zbirke, te u drugim taksativno navedenim slučajevima u predmetnom članku.

U opisanom slučaju, kao pravni temelj u smislu članka 7. st. 1. ZZOP-a u primjeni je Zakon o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11,12/12, 124/12 i 48/13), kao poseban zakon (ZSSI). Članak 8. ZSSI-a regulira obvezu dužnosnika o obavještavanju o imovinskom stanju, a stavak 10. navedenog članka Zakona propisuje podatke o imovinskom stanju dužnosnika koji su javni i koji se mogu objaviti i bez suglasnosti dužnosnika. To su podaci iz članka 8. st. 1., 2., 3. i 4. ZSSI-a, odnosno podaci o dužnosti koju obavljaju profesionalno ili neprofessionalno, o ostalim dužnostima koje obavljaju, o djelnostima koje obavljaju, zatim o djelnostima koju su obavljali neposredno prije stupanja na dužnost s podacima o svojoj imovini te imovini svoga bračnog ili izvanbračnog druga i malodobne djece, sa stanjem na dan stupanja na dužnost.

U stavku 9. citiranog članka 8. ZSSI-a propisano je da obrazac izviješća iz stavka 1. cit. Zakona utvrđuje Povjerenstvo. Dakle, Povjerenstvo je temeljem ove izričite zakonske odredbe, uvažavajući funkcionalnost, odnosno svrhovitost podataka koje će objaviti o dužnosniku, trebalo voditi računa i o opsegu objave podataka te javno (na mrežnoj stranici) objaviti samo one podatke koji su nužni i svrhoviti u smislu sprječavanja sukoba interesa. Agencija za zaštitu osobnih podataka itekako je svjesna, s jedne strane važnosti prava na pristup informaciji u svrhu transparentnosti, učinkovite borbe protiv korupcije, a s druge strane važnosti sprječavanja sukoba između privatnog i javnog interesa u obnašanju javne dužnosti

te slijedom toga svi oni podaci koji su nužni, funkcionalni i kao takvi uvjet za postizanje odgovarajuće svrhe (u konkretnom slučaju - postojanja sukoba interesa dužnosnika) svakako trebaju biti obznanjeni i u tom slučaju, a sukladno i ZZOP-a kao i ZSSI-a - pravo na privatnost nije povrijedeno, jer se radi o javnim podacima - vezanima uz dužnost, službu koju dužnosnik obnaša.

Vezano na tvrdnju Povjerenstva "da nisu istiniti navodi Agencije u kojem se iznosi da su svi osobni podaci o dužnosnicima koji su sadržani u obrascu izvješća o imovinskom stanju... učinjeni javno dostupnima", Agencija ističe kako nikada nije iznijela da su u obrascu izvješća objavljaju svi osobni podaci o dužnosnicima koji se nalaze u imovinskoj kartici. Naime, Agencija je u svojem zahtjevu za očitovanje koji je uputila Povjerenstvu 16. veljače 2015. godine, pitala za pravni temelj i svrhu objave sljedećih osobnih podataka: **podatak o bračnom stanju, postojanju/nepostojanju djece, broj djece, podatak o neto plaći, kreditnim zaduženjima prije stupanja na dužnost te prethodnim poslodavcima i neto plaćama ostvarenim u tom razdoblju** koji se odnose na privatnost svakog pojedinca, pa tako i dužnosnika. Prije svega u konkretnom slučaju smatramo da treba voditi računa o razlici između objave osobnih podataka dužnosnika na internetu i dostupnosti podataka u postupcima pred Povjerenstvom, kao nadzornim tijelom, te u tom smislu podatke koje Povjerenstvo prikuplja, a koji su osobne naravi, treba objavljivati u granicama zakona i u mjeri u kojoj je to nužno. Stoga je potrebno preispitati da li se zakonska svrha u odnosu na određene podatke može ostvariti i bez javnog objavljivanja podataka kojima se zadire u privatnost građana, pa bili oni i dužnosnici.

Nadalje, vezano uz navode Povjerenstva da se u odnosu na zaštitu privatnosti odredbe ZSSI-a predstavljaju *lex specialis* za onaj krug osoba koji je obuhvaćen pojmom dužnosnika, te se stoga na dužnosnike ne odnose ista pravila o zaštiti osobnih podataka koja su propisana ZZOP-om za sve druge građane, ističemo da navedeno obrazloženje/stav Povjerenstva nije u skladu sa ZZOP-om i čl. 37. Ustava RH. Iz navedenog argumenta Povjerenstva proizlazi da dužnosnici nemaju pravo na privatnost, ne uživaju dakle zaštitu propisanu Zakonom o zaštiti osobnih podataka što je u protivnosti sa Ustavnom **zajamčenim pravom jednakosti svih pred zakonom** (čl. 14. Ustava).

Člankom 1. st. 3. ZZOP-a je propisano da je **zaštita osobnih podataka u Republici Hrvatskoj osigurana svakoj fizičkoj osobi, bez obzira na društveni položaj, politička ili druga uvjerenja, što znači i dužnosnicima**, koji također imaju pravo na zaštitu svoje privatnosti, osim u dijelu koji se izravno odnosi na obavljanje njihove javne dužnosti. Konačno, ovaj argument Povjerenstva da odredbe ZSSI-a predstavljaju *lex specialis* za onaj krug osoba koji je obuhvaćen pojmom dužnosnika, te se stoga na ovaj krug fizičkih osoba **ne odnose ista pravila o zaštiti osobnih podataka koja su Zakonom o zaštiti osobnih podataka propisane za ostale građane** držimo potpuno neutemeljenim te u protivnosti sa pozitivnim zakonima RH i Ustavom RH koji u čl. 37. svakom (pa dakle i dužnosniku) jamči sigurnost i tajnost osobnih podataka

navodeći da bez privole ispitanika, osobni podaci mogu se prikupljati, obrađivati i koristiti samo uz uvjete određene zakonom.

Stoga smatramo da bi takvim ekstenzivnim tumačenjem Povjerenstva došlo do nepoštivanja Ustava i zakona RH, a time i do narušavanja pravnog sustava u Republici Hrvatskoj.

Nadalje, argument Povjerenstva - da svi podaci iz obrasca izviješća o imovinskom stanju dužnosnika koji su javno objavljeni su nužni za sprječavanje sukoba interesa pa tako npr. podaci o bračnom statusu/ nepostojanju ili postojanju djece i broju djece - držimo da isti nema nikakvo pravno i logično utemeljenje. Naime, ZSSI izričito navodi da je dužnosnik u roku od 30 dana od dana stupanja na dužnost obvezan dostaviti Povjerenstvu **podatke o imovini svoga bračnog ili izvanbračnog druga i malodobne djece, sa stanjem na taj dan.** To su javni podaci i mogu se javno objaviti i bez suglasnosti dužnosnika sukladno ZSSI-u. Nema nikakve pravne osnove i rezona javno objaviti podatak o bračnom stanju dužnosnika (npr. neoženjen, neudata, udovac/udovica...), ili podatak o postojanju/nepostojanju djece, a koji podaci se odnose na privatnost dužnosnika i dakle nemaju veze sa obvezom iz čl. 8. ZSSI-a, a niti veze sa službom koju dužnosnik obnaša, ali zato njihova objava predstavlja povredu čl. 6. i 7. ZZOP-a, jer ne postoji niti odgovarajući pravni temelj za njihovu objavu, niti pravedna i zakonita svrha pa je svakako time prekoračen i opseg u pogledu prikupljanja osobnih podataka. Nužno i zakonito je objaviti podatak o imovini tih osoba (bračnog /izvanbračnog druga, malodobne djece), ako postoji imovina koju u smislu ZSSI-a treba prijaviti.

Argument Povjerenstva da broj djece te postojanje djece služe provjeri da li se dužnosnik našao u sukobu interesa, npr. prilikom donošenja odluke o stupanju u poslovni odnos tijela javne vlasti u kojem obnaša javnu dužnost s poslovnim subjektom u vlasništvu člana obitelji, nije razložan, budući da sama činjenica da dužnosnik ima ili nema djecu ne odgovara na pitanje da li je dužnosnik stupio u poslovni odnos sa subjektom u vlasništvu člana obitelji. Naime, svakako bi se u opisanom slučaju radilo u sukobu interesa, to nije sporno i držimo da je u tu svrhu Povjerenstvo dužno poduzeti odgovarajuće mjere (u smislu prikupljanja podataka, provjera i svih drugih odgovarajućih radnji iz svoje nadležnosti) da do navedenog ne dođe, ali pukom objavom podatka o imanju ili ne imanju djece, a kojom objavom je povrijedena privatnost dužnosnika, nije ostvarena svrha koja se trebala postići (detekcija sukoba interesa).

U pogledu objave podatka o kreditnim zaduženjima prije stupanja dužnosnika na dužnost, ističemo da je čl. 8. st. 7. ZSSI-a propisano je da podaci o stečenoj imovini obuhvaćaju i podatke o dugovima, preuzetim jamstvima i ostalim obvezama. Iz navedene odredbe međutim nije specificirano da li je potrebno, obvezno i svrhovito javno objaviti podatak o kreditnom zaduženju dužnosnika sa svim detaljima (institucija kod koje je kredit ostvaren, rok vraćanja) i to prije stupanja na dužnost, dakle podatak o svim detaljima zaduženja prije nego je uopće stupio na javnu funkciju. Naime, imajući u vidu cilj ZSSI-a, nameće se logičnim objaviti podatak o zaduženjima od trenutka stupanja dužnosnika na dužnost, ali Povjerenstvo nije objasnilo svrhu javne objave svih detalja

podataka o zaduženjima dužnosnika, osobito o kreditu koji je dužnosnik ostvario u vrijeme dok još nije bio dužnosnik. Ako je taj podatak nužan da se utvrdi na koji način je dužnosnik stekao imovinu prije stupanja na dužnost, držimo da je sasvim dovoljno javno objaviti da dužnosnik ima kredit i iznos kredita, (detalje može prikupljati Povjerenstvo ako je to nužno), ali ovakvom detaljnog javnom objavom podataka (institucija kod koje je kredit ostvaren, godina zaduženja, rok vraćanja) držimo prekoračenjem opsega u odnosu na svrhu koja se time postiže. Isto tako, navodimo i opasnost od mogućih zlouporaba – predetalnjom objavom osobnih podataka dužnosnika, a koji podaci nisu funkcionalni odnosno svrhoviti pa je u takvom preširokom opsegu svakako poremećeno pravično balansiranje između privatnog i javnog.

U pogledu objave neto plaće dužnosnika smatramo da neto iznos plaće, a nakon što su u obračun uključene razne osobne korekcije (primjerice osobni odbitak, alimentacije, invalidnost, razne članarine, radni staž, itd.), predstavlja osobni podatak u smislu članka 2. ZZOP-a te je isti potrebno zaštititi i ne učiniti dostupnim primateljima bez opravdane svrhe i valjanog pravnog temelja.

Ipak, Povjerenstvo je u dostavljenom očitovanju objasnilo da je sukladno čl. 8. ZSSI-a dohodak podatak koji u sebi obuhvaća podatke o neto plaći dužnosnika te podatke o plaćenim porezima, doprinosima i prirezima javan podatak, te s obzirom da je u izvješću dužnosnik dužan prikazati i podatke o štednji, ukoliko ona premašuje jednogodišnji iznos neto prihoda, provjera da li se dužnosnik pridržavao ove obveze ne bi bila moguća ako podatak o neto plaći dužnosnika ne bi bio zasebno iskazan.

Međutim, ZSSI nigdje nije propisao javnu objavu neto plaća prijašnjeg zaposlenja (dakle nije propisao javnu objavu plaće kod prethodnog poslodavca) dok dužnosnik još nije bio dužnosnik, niti vidimo rezona da se to objavi. Npr. ako je netko samostalno obavljao djelatnost (odvjetnik npr.) ili je radio u nekom stranom trgovačkom društvu gdje je objava plaće poslovna tajna, postavlja se pitanje s kojim pravom Povjerenstvo javno, i to još na Google-u, objavljuje taj podatak. Naime, ZSSI je naveo da su dužnosnici dužni dati (između ostalog) informacije o djelatnosti koju su obavljali prije stupanja na dužnost (nigdje nije navedeno i plaću, pa još uz to i neto plaću).

Osim toga, u postupku koji je Agencija provela utvrđeno je da su podaci objavljeni u obrascu izvješća o imovinskom stanju dužnosnika, odnosno podaci u imovinskim karticama neujednačeno prikupljeni i javno objavljeni (npr. polja s podacima o bračnom statusu, neto plaći kod prijašnjeg poslodavca), odnosno utvrđeno je da je kod nekih dužnosnika određena polja u obrascu izvješća nisu popunjena (prazna), dok su kod nekih drugih dužnosnika ti podaci vidljivi iz čega je razvidno da je Povjerenstvo prilikom prikupljanja i daljnje obrade osobnih podataka dužnosnika postupalo paušalno i neujednačeno te su zbog takvog postupanja Povjerenstva dužnosnici dovedeni u neravnopravan položaj. Doista nije razvidno, a niti je Povjerenstvo objasnilo nužnost javne objave (npr. podatak o bračnom stanju, podatak

da dužnosnik nema djecu ili je npr. razveden) sa mogućnosti potencijalnog sukoba interesa.

S obzirom da je u postupku koji je proveden od strane ove Agencije utvrđeno da se na obrascima izvješća nalaze različiti podaci o dužnosnicima, odnosno da svi obrasci ne sadrže sve tražene podatke, a Povjerenstvo nije obrazložilo takav način prikupljanja i daljnje obrade osobnih podataka, niti je učinilo vjerovatnim i dostavilo relevantne dokaze koji bi upućivali na zakonitu svrhu za navedenu neujednačenu obradu osobnih podataka, prvenstveno njihovu objavu, te imajući u vidu da se radi o osobnim podacima koji po svojoj naravi nedvojbeno spadaju u privatnu sferu svakog dužnosnika, smatramo da je ovakvim postupanjem Povjerenstva učinjen grubi propust kada je javno objavilo takve neujednačene podatke.

U prilog navedenoj tvrdnji govori i činjenica da u dostavljenom očitovanju Povjerenstvo navodi kako obrazac izvješća, koji je na snazi od 15. siječnja 2015. godine ne sadrži podatke o neto plaći koju je dužnosnik ostvarivao kod poslodavca kod kojeg je dužnosnik bio zaposlen prije stupanja na dužnost, ali unatoč tome Povjerenstvo je takve podatke za pojedine dužnosnike javno objavilo.

Također, budući da Povjerenstvo navodi kako izvješća o imovinskom stanju dužnosnika ne služe samo provjerama koje provodi Povjerenstvo, već i provjeri od strane građana, nameće se pitanje na koji način građani mogu nedvojbeno i točno provjeriti činjenicu da se dužnosnik našao u situaciji sukoba interesa, a na osnovu objavljenih podataka o bračnom stanju, broju djece, imanju, neimanju djece, neto plaće kod prijašnjeg poslodavca (u vrijeme dok dužnosnik još nije bio dužnosnik), detalja kredita ostvarenog prije nego je stupio na dužnost (institucija kod koje je kredit ostvario i rok otplate npr.). Držimo dakle da građani ne mogu na temelju ovakvih podataka utvrditi sukob interesa, ali je zato građanima ovakvim postupanjem Povjerenstva servirana privatnost dužnosnika bez zakonskog utemeljenja i svrhe.

Stoga svi navedeni razlozi upućuju na paušalno i neujednačeno postupanje Povjerenstva prilikom obrade osobnih podataka dužnosnika, zbog čega su dužnosnici dovedeni u neravnopravan položaj u odnosu na Zakon. Osobito držimo povredom privatnosti javnu objavu njihovih osobnih podataka na internetu koji su na takav način učinjeni javno dostupnima putem tražilice Google globalno svjetskoj javnosti, a sve iz razloga da prilikom objave osobnih podataka o dužnosnicima Povjerenstvo nije postupalo sukladno odredbi članka 18. ZZOP-a, koji svakom voditelju zbirke osobnih podataka, pa tako i Povjerenstvu, nalaže poduzimanje odgovarajućih tehničkih mjera zaštite osobnih podataka kako bi se podaci zaštitili od neovlaštenog dostupa i mogućih zlouporaba.

Člankom 18. ZZOP-a propisano je da osobni podaci u zbirkama osobnih podataka moraju biti odgovarajuće zaštićeni od slučajne ili namjerne zlouporabe, uništenja, gubitka neovlaštenih promjena ili dostupa, što znači da je potrebno voditi brigu da osobni podaci u zbirkama moraju biti odgovarajuće zaštićeni razmjerno naravi svakog podatka, a što podrazumijeva i dostupnost podataka putem internetskih tražilica, u konkretnom slučaju

Google-a, budući da jednom objavljeni podaci postaju trajno dostupni i obradivi globalno svjetskoj javnosti, što znači i neovlaštenim osobama. Nedvojbeno je da je u odnosu na dužnosnike javna objava određenih podataka propisana ZSSI-om, kao posebnim zakonom, međutim sam opseg podataka koji se objavljuje potrebno je razmotriti kroz prizmu ZZOP-a, a što znači da i tehnička izvedba objave treba biti u skladu sa odredbama ZZOP-a.

Naime, naglašavamo osobni podaci moraju biti funkcionalni, odnosno služiti odgovarajućoj svrsi, a podaci koji su objavljeni privatne su naravi, ne odgovaraju na pitanje da li se dužnosnik našao u sukobu interesa, a niti je Povjerenstvo u svom očitovanju od 01. travnja 2015. obrazložilo valjani pravni temelj i svrhu navedene objave.

Na navedenu okolnost nepoduzimanja odgovarajućih mjera zaštite prilikom objave osobnih podataka Povjerenstvo se nije očitovalo, niti je navelo razloge zbog kojih nisu poduzete odgovarajuće tehničke mjere zaštite kako im nalaže ZZOP, da podaci o dužnosnicima objavljeni na internetskim stranicama ne bi bili pretraživi, a time i javno dostupni putem internetskih tražilica.

Slijedom svega navedenog budući da jednom objavljeni osobni podaci na internetu postaju trajno dostupni i obradivi globalno svjetskoj javnosti, što znači i neovlaštenim osobama, a time postoji opasnost i zlouporabe istih, Agencija je mišljenja da je Povjerenstvo bilo dužno voditi računa o opsegu osobnih podataka koji se objavljuju, odnosno da se ne objavljuju osobni podaci koji se tiču privatnosti dužnosnika, kao i da je prilikom objave osobnih podataka bilo dužno poduzimati odgovarajuće mјere zaštite, koje propisuje ZZOP kako bi se onemogućio pristup navedenim podacima putem internetskih tražilica.

S obzirom da se u opisanom slučaju radi o objavi osobnih podataka dužnosnika, odnosno osoba koje obnašaju javnu dužnost, Agencija je na okolnost objave osobnih podataka na web stranici Povjerenstva u prekomjernom opsegu i na okolnost činjenja dostupnim takvih podataka putem internetskih tražilica globalno svjetskoj javnosti također zatražila i mišljenje Povjerenice za informiranje (dalje u tekstu: Povjerenica), čiji je djelokrug rada propisan Zakonom o pravu na pristup informacijama, koji služi kao preventivni alat u borbi protiv korupcije te je jedna od bitnih prepostavki transparentnosti rada tijela javne vlasti.

U svojem očitovanju Klasa:0800-08/15-01/23, Urbroj:401-01/02-15-02 od 09. ožujka 2015. godine Povjerenica između ostalog navodi da pored Zakona o pravu na pristup informacijama postoje i drugi zakoni koji imaju za cilj te su učinkovito sredstvo za borbu protiv korupcije, između ostalog, ZSSI i Zakon o javnoj nabavi.

Prema mišljenju Povjerenice, obveza podnošenja izvješća o imovinskom stanju dužnosnika prema ZSSI-u propisana je radi deklariranja imovine i privatnih interesa

dužnosnika, a koje služi za nepristrano i transparentno obavljanje javne dužnosti i izgradnju povjerenja građana kako u dužnosnike tako i u tijela javne vlasti.

Isto tako Povjerenica navodi da temeljni pravni akt putem kojeg se štiti privatni život i ostala ljudska prava i temeljne slobode u prikupljanju, obradi i korištenju osobnih podataka je ZZOP-a.

Također ističe kako u svojem postupanju nisu imali upita i žalbi u odnosu na bračno stanje dužnosnika i broj djece, u odnosu na koja pitanja načelno smatraju da ulaze u privatnu sferu svake osobe, pa tako i dužnosnika.

Mišljenje je Povjerenice kako treba voditi računa o razlici između javne objave podataka na Internetu i dostupnosti podataka u postupcima koji se vode pred Povjerenstvom kao nadzornim tijelom. U tom smislu podatke koje prikuplja Povjerenstvo, a koji su osobne (privatne) naravi treba objavljivati samo u granicama zakona i u mjeri u kojoj je to nužno, a Povjerenstvo naravno ima pristup podacima u cijelovitim imovinskim karticama podnesenim od strane dužnosnika (primjerice; bračno stanje, izvanbračna zajednica, činjenica razvoda ili udovištva). Smatra da je navedene podatke potrebno tumačiti u smislu odredbe članka 6. st. 3. ZZOP-a da osobni podaci moraju biti bitni za postizanje utvrđene svrhe i ne smiju se prikupljati u većem opsegu nego što je to nužno da bi se postigla utvrđena svrha, te da je ta odredba u još većoj mjeri primjenjiva po pitanju javne objave osobnih podataka.

Vezano uz iznos plaće Povjerenica navodi da s obzirom da su koeficijenti i osnovica plaća za državne dužnosnike kao i za rukovodeće državne službenike, propisani i javno objavljeni u Narodnim novinama, a oni čine veći dio dužnosnika obuhvaćenih zakonom, te da je iz bruto iznosa relativno lako izračunati prosječni neto iznos plaće, smatra da je javnom objavom dovoljno obuhvatiti bruto iznos. Tim više što minorne razlike u neto plaći ionako ne mogu biti odlučne za stjecanje imovinske koristi tijekom obnašanja dužnosti, a moguća šteta po zaštićene osobne podatke nerazmjerne je velika (podaci o invaliditetu, bračnom stanju i sl.).

Ipak, Agencija ističe da ako je baš nužno javno objaviti neto plaće dužnosnika zbog obveze prikazivanja podatka o štednji kako bi se provjerilo da li ista premašuje jednogodišnji iznos neto prihoda dužnosnika, u konkretnom slučaju za objavu neto iznosa plaće ostvarene kod prethodnog poslodavca nema nikakve osnove i rezona.

Povjerenica za informiranje nadalje navodi, a glede opsega javno objavljenih podataka na internet stranici Povjerenstva za sprječavanje sukoba interesa, prvenstveno vezano za javno objavljivanje neto iznosa plaće, da u drugostupanjskim postupcima koji se vode kod Povjerenice je omogućen pristup bruto iznosu plaće zaposlenih u tijelima javne vlasti, dok je neto iznos plaće zaštićen.

Isto tako, Povjerenica smatra da treba voditi računa o razlici objave podataka na internetu i dostupnosti podataka u postupcima pred Povjerenstvom, te u tom smislu podatke koje Povjerenstvo prikuplja treba objavljivati u granicama zakona i u mjeri u kojoj je to nužno, s obzirom da je pristup podacima omogućen u cjelovitim imovinskim karticama podnesenim od strane dužnosnika .

Zaključno, Povjerenica smatra da je u odnosu na dužnosnike javna objava određenih podataka propisana Zakonom a isto tako da i sama tehnička izvedba objave treba biti u skladu sa odredbama Zakona, a s obzirom da je Agencija za zaštitu osobnih podataka nadležna štititi osobne podatke i obavljati nadzor, njezino je pravo i zakonska ovlast ukazati na moguće povrede kako domaćeg Zakona tako i europske pravne stečevine i europske prakse.

Stoga je ova Agencija mišljenja da je osobne podatke dužnosnika, koje je u smislu ZSSI-a trebalo objaviti, bilo potrebno objaviti samo na mrežnim stranicama Povjerenstva, a činjenjem tih podataka dostupnima globalnoj svjetskoj javnosti (koja ne predstavlja građane RH) putem raznih internetskih tražilica - konkretno Google-a, na grub način su povrijeđene odredbe članka 6., 7. i 18. Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Slijedom svega navedenog nedvojbeno proizlazi da je Povjerenstvo prilikom utvrđivanja sadržaja obrasca izviješća bilo dužno primjenjivati i odredbe ZZOP-a, prvenstveno iz razloga što se u istome obrađuju osobni podaci dužnosnika- fizičkih osoba.

S tim u vezi prije javne objave osobnih podataka Povjerenstvo je trebalo voditi računa koji je stvarni smisao objave svakog pojedinog podatka, odnosno trebalo je voditi računa da objavljeni osobni podaci moraju biti funkcionalni i objavljeni u točno određenu svrhu koja se identično primjenjuje prema svim dužnosnicima, odnosno da za sve dužnosnike vrijede identični/jednoobrazni kriteriji za obradu njihovih osobnih podataka. Povjerenstvo je prije objave osobnih podataka dužnosnika putem spomenutog obrasca izviješća prethodno trebalo utvrditi da li su navedeni osobni podaci (bračno stanje, podaci o postojanju /nepostojanju djece, o broju djece, kao i podaci o neto plaći prethodnog zaposlenja dužnosnika i detalji o kreditnim zaduženjima – institucija kod koje je odobren kredit, rok otplate kredita) nužni i neophodni za postizanje svrhe tj. prevencije u borbi protiv korupcije budući da se takvi podaci već nalaze u imovinskoj kartici dužnosnika koja je dostupna Povjerenstvu.

Na temelju cjelokupno provedenog postupka od strane ove Agencije, utvrđeno je da je javnom objavom osobnih podataka dužnosnika u prekomjernom opsegu koji se odnose na njihovu privatnost (bračno stanje, podaci o broju djece ili činjenici neimanja djece, podaci o neto iznosu plaće prethodnog zaposlenja dužnosnika, detalji o kreditnim zaduženjima prije stupanja dužnosnika na dužnost – naziv institucije kod koje je kredit ostvaren, rok otplate) kao i omogućavanja pristupa takvim podacima putem internetske tražilice Google odnosno nepoduzimanja tehničkih mjera zaštite osobnih podataka došlo do povrede članka 6., 7. i 18. ZZOP-a.

Stoga je valjalo je odlučiti kao u izreci ovog Rješenja.

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom u Zagrebu u roku od 30 dana od dana dostave rješenja.

Dostaviti:

1. Povjerenstvo za sprječavanje sukoba interesa
Ul. Kneza Mutimira 5
10000 Zagreb
2. Pismohrana, ovdje

